

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

**ОСВІТНІ ІННОВАЦІЇ
У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ
ОСВІТИ**

Матеріали
науково-педагогічного
підвищення кваліфікації

*27 листопада 2023 року —
28 січня 2024 року*

За редакцією
професора В. Г. Марічереда

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

**ОСВІТНІ ІННОВАЦІЇ
У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ
ОСВІТИ**

Матеріали
науково-педагогічного
підвищення кваліфікації

*27 листопада 2023 року —
28 січня 2024 року*

За редакцією
професора В. Г. Марічереда

Члени організаційного комітету:

Марічєреда Валерія Геннадіївна — д. мед. н., професор, перший проректор; **Бурячківський Едуард Станіславович** — к. мед. н., доцент, проректор з науково-педагогічної роботи; **Борщ Вікторія Ігорівна** — д. е. н., доцент, проректор з перспективного розвитку; **Кусик Наталія Львівна** — к. е. н., доцент, доцент кафедри менеджменту охорони здоров'я, начальник навчально-методичного відділу; **Анисенкова Ірина Петрівна** — д. пед. н., доцент, професор кафедри менеджменту охорони здоров'я, начальник навчального відділу; **Усиченко Катерина Миколаївна** — к. мед. н., доцент, доцент кафедри інфекційних хвороб, в. о. начальника сектору забезпечення якості освіти; **Годлевський Леонід Семенович** — д. мед. н., професор, завідувач кафедри фізіології та біофізики; **Опра Євген Васильович** — д. мед. н., професор, завідувач кафедри психіатрії, наркології, медичної психології та психотерапії; **Ханжи Володимир Борисович** — д. філос. н., професор, завідувач кафедри філософії, біоетики та іноземних мов, голова комісії з питань академічної доброчесності, етики та взаємин; **Сікорська Ольга Олександровна** — к. філол. н., доцент, завідувачка кафедри суспільних наук, голова комісії з функціонування державної мови

Рекомендовано до друку

Вченого радою Одеського національного медичного університету

МОЗ України

(Протокол № 8 від 24.04.2024 р.)

O-72 **Освітні інновації у закладах вищої медичної освіти : матеріали науково-педагогічного підвищення кваліфікації (27 листопада 2023 року — 28 січня 2024 року) [Електронне видання]** / за ред. проф. В. Г. Марічєреда. — Одеса : ОНМедУ, 2024. — 208 с.

ISBN 978-966-443-129-0

У збірнику подано матеріали науково-педагогічного підвищення кваліфікації «Освітні інновації у закладах вищої медичної освіти» (27 листопада 2023 року — 28 січня 2024 року). Мета науково-педагогічного підвищення кваліфікації — сприяння засвоєнню та удосконаленню практичних умінь і навичок з інноваційних технологій, форм, методів, засобів навчання та застосування інноваційних технологій реалізації змісту навчання.

УДК 618.5-089.888.61-085.33

ISBN 978-966-443-129-0

© В. Г. Марічєреда, редактор

© Одеський національний
медичний університет, 2024

ВИХОВАННЯ ПАТРІОТИЧНОГО СТАВЛЕННЯ ДО БАТЬКІВЩИНИ У ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ В ОНМедУ В УМОВАХ ПОВНОМАСШТАБНОГО ВТОРГНЕННЯ РФ

Онищенко В. І.

асистент кафедри симуляційних медичних технологій

Одеський національний медичний університет

Українське суспільство об'єдналося заради миру, свободи та незалежності у боротьбі проти підступного ворога. Наш народ показав високу національну свідомість, любов до рідного краю, Батьківщини в цілому, виявив високий рівень патріотизму. Україна щодня виборює своє право на життя: вільне, спокійне, незалежне, інтегроване в європейську систему цінностей. Питання виховання людини-патріота стоять надзвичайно гостро та вирішувати його треба у контексті подальшої консолідації суспільства щодо проявів патріотизму, національної свідомості та самосвідомості, любові до Батьківщини, рідного краю, свого народу [2, с. 120–124]. Українська освіта як важливий фактор забезпечення державної політики щодо національно-культурних цінностей зосереджує значну увагу на вихованні національно-патріотичних почуттів покоління фахівців, що підростає. Не є винятком і медична галузь [1, с. 296].

Реалії сьогодення потребують розробки ефективних методик і систем виховання патріотичного ставлення до Батьківщини у здобувачів вищої освіти в ОНМедУ. Сучасні її тенденції в Україні, що базуються на доказовій базі, впроваджені інноваційних симуляційних технологій, інтегрованих підходів до формування й розвитку особистості майбутніх лікарів, на нашу думку, мають спиратися на національну культуру, цінності народної педагогіки та етнопедагогіки рідного народу. Вважаємо доцільним зазначити, що виховання і навчання майбутнього фахівця медичної галузі в ОНМедУ не може бути відокремлене від виховання патріота України в будь-якому іншому навчальному закладі нашої держави незалежно від його профілю.

Світові вчені одностайні у думці, що саме вік 17–25 років, на які здебільшого припадають роки студентства, є найбільш сприятливим для формуванні ціннісних орієнтирів особистості. Молоді люди цієї вікової категорії реально ставляться до дійсності, готові сприймати нові знання та адекватно реагувати на систему загальнолюдських цінностей, у них активно розвиваються свідомість та самосвідомість, формується система уявлень про себе та оточуючих [3, с. 373].

Людина у студентські роки реально усвідомлює свої наміри, бажання, уподобання та шукає власний статус у соціальному оточенні. Доцільно звернути увагу на те, що ця вікова група активно долучається до соціально-культурного досвіду, опановує систему національних і загальнолюдських цінностей, засвоює традиції та звичаї свого народу, поступово оволодіває національною ідентичністю та культурою.

Суспільно-культурна реальність розвитку України протягом багатьох століть негативно позначилася на формуванні національно-патріотичних почуттів і цінностей, що вплинуло на розвиток національної гідності, свідомості нашого народу, вихованні національної ідентичності на підґрунті рідної культури та народної педагогіки. Навіть швидкий аналіз сучасної психолого-педагогічної літератури показує, що виховання ціннісного ставлення до Батьківщини є актуальну проблемою сучасної освіти, оскільки демократична незалежна держава потребує громадян з твердою національною позицією, почуттям гідності та відповідальності за майбутнє рідного народу. У цьому контексті велике значення надається народній педагогіці як джерелу невичерпної багатовіковій енергії людської мудрості, гідності, незламності, сили. Виховання ціннісного ставлення до Батьківщини будується на освітньо-культурних традиціях, національній спадщині рідного народу, що зумовлюється національною культурою, мовою, звичаями та відповідає національній ідентичності етносу [5].

У педагогічному словнику за редакцією С. Гончаренка поняття «народ, етнос, нація» — це людська спільнота, що відрізняється від інших власною самосвідомістю, окремою етнічною територією, своєрідною мовою, культурою, характером, специфічною формою побуту та господарського життя. Видатний вітчизняний педагог Костянтин Ушинський наполягав на тому, що кожен народ має власну унікальну, неповторну систему національного виховання, яка ґрунтуються на особливостях національної свідомості, ідентичності, культури. Вчений писав: «Національне виховання — це виховання дітей на культурно-історичному досвіді рідного народу, його традиціях, звичаях і обрядах, багатовіковій виховній традиції, духовності; національне виховання є конкретно-історичним виявом загальнолюдського гуманістичного і демократичного виховання» [4, с. 145–152]. Важко не погодитися із Костянтином Дмитровичем навіть у 2024 р.

Отже, аналіз наукових джерел щодо досліджуваної проблеми показав, що народна педагогіка є невичерпним ефективним джерелом

виховання національної свідомості, культури, громадської поведінки людини. Народна педагогіка вчить долати перешкоди, труднощі, проблеми, забезпечує гармонійний розвиток її культурно-ціннісної сфери, формує ціннісне ставлення до рідної природи, свого народу, Батьківщини.

Підсумовуючи вищесказане зазначимо, що ґрунтовні праці відомих вітчизняних вчених Г. Сковороди, Г. Ващенка, О. Духновича, І. Огієнка, С. Русової, К. Ушинського, В. Сухомлинського базуються на потенціалі українського етносу [6, с. 93–97]. Саме на основі народної педагогіки класики вітчизняної педагогічної думки обґрунтували власні системи патріотичного виховання та навчання підростаючого покоління народу України.

Література

1. Бех І. Д. Особистість на шляху до духовних цінностей : монографія. Київ; Чернівці : Букрек, 2018. 296 с.
2. Бех І. Д. Формування ціннісних орієнтацій в процесі становлення особистості. *Наукові записки Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія: педагогічні та історичні та фізико-математичні науки*. 2016. Вип. 51. С. 120–124.
3. Гончаренко С. У. Український педагогічний словник. Київ : Либідь, 1997. 373 с.
4. Євтух М. Б. Провідна роль родинного осередку в процесі формування етнічної самосвідомості особистості. *Педагогіка і психологія : науковий вісник Чернівецького університету імені Ю. Федьковича*. 2013. Вип. 175. С. 145–152.
5. Залізняк Л. Історичні витоки українців. К., 2006. 48 с.
6. Козлюк О. П. Відображення українських педагогічних традицій у творах видатних українських письменників. *Вісник Прикарпатського університету імені В. Стефаника*. 2018. Вип. VIII. С. 93–97.

ПРОБЛЕМНО-ОРІЄНТОВАНЕ НАВЧАННЯ ПРИ ПІДГОТОВЦІ ІНТЕРНІВ НА КАФЕДРІ АКУШЕРСТВА І ГІНЕКОЛОГІЇ Носенко О. М.	
<i>Одеський національний медичний університет</i>	135
ВИХОВАННЯ ПАТРІОТИЧНОГО СТАВЛЕННЯ ДО БАТЬКІВЩИНИ У ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ В ОНМедУ В УМОВАХ ПОВНОМАСШТАБНОГО ВТОРГНЕННЯ РФ Онищенко В. І.	
<i>Одеський національний медичний університет</i>	139
ОРГАНІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В ОНМедУ З ТУРБОТОЮ ПРО МЕНТАЛЬНИЙ СТАН ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ПІД ЧАС ВІЙНИ Опря Є. В., Белогрудова К. К.	
<i>Одеський національний медичний університет</i>	142
ПРИНЦИПИ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ Павленко К. В., Квашніна А. А.	
<i>Одеський національний медичний університет</i>	145
ДОСВІД ПІДГОТОВКИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ 5 КУРСУ ДО СКЛАДАННЯ КОМПЛЕКСНОГО ПРАКТИЧНОГО ІСПИТУ НА КАФЕДРІ АКУШЕРСТВА І ГІНЕКОЛОГІЇ Павловська О. М., Берлінська Л. І.	
<i>Одеський національний медичний університет</i>	148
ПІДГОТОВКА ДО ІСПИТУ У ФОРМАТІ ОСКІ В ОДЕСЬКОМУ НАЦІОНАЛЬНОМУ МЕДИЧНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ Петровський Ю. Ю., Лунько С. Г.	
<i>Одеський національний медичний університет</i>	151
ІНТЕГРАЦІЯ СИМУЛЯЦІЙНИХ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ В ОСВІТНІЙ ПРОЦЕС: ПРАКТИКА, ДОСВІД, МАЙБУТНЄ Прокопчук Ю. В., Єгоренко О. С.	
<i>Одеський національний медичний університет</i>	153